

EUCHARYSTIA DAREM NAJWIĘKSZYM JAKI KOŚCIÓŁ OTRZYMAŁ OD CHRYSYUSA

*Rozważanie z Janem Pawłem II i Benedyktem XVI o wspamiętaniu Pamiętki Ostatniej Wieczerzy*¹

1. Eucharystia

Eucharystia (gr. *eucharistia* – dziękczynienie), nazywana jest też chlebem, który z nieba zstąpił, łamaniem chleba, Ciałem Chrystusa, świętą winoroślą Dawida, którą objawił nam Ojciec przez Jezusa, sługę swego², Ucztą Pańską, cudownym pokarmem duszy, pokarmem nieśmiertelności³, chlebem błogosławieństwa⁴, nową manną⁵, pokarmem, który pokrzepia⁶, zadatkim przyszłego zmartwychwstania i życia wiecznego⁷, Najświętszym Sakramentem Ołtarza, sakramentem miłości, sakramentem Ciała i Krwi Chrystusa, który pod postaciami chleba pszennego i wina gronowego jest obecny prawdziwie, realnie i istotnie mocą słów konsekracji wypowiedzianych przez kapłana. Słowa konsekracji (poświęcenia) są powtórzeniem słów wypowiedzianych przez Jezusa podczas Ostatniej Wieczerzy: „To jest Ciało moje” i: „To jest kielich Krwi mojej”. Eucharystia jest więc pamiętką Ostatniej Wieczerzy i uobecnieniem śmierci i zmartwychwstania Jezusa Chrystusa⁸. Eucharystia - to misterium (tajemnica wiary) chrześcijaństwa. Sakrament ten nazywa się Mszą świętą w Kościele katolickim, liturgią eucharystyczną w Kościołach wschodnich, a wieczerzą Pańską w wielu Kościołach powstałych w wyniku reformacji⁹.

Kardynał J. Ratzinger, od 19 kwietnia 2005 roku *Papież Benedykt XVI*, pisze, że termin „Eucharystia” stał się obecnie najczęściej używaną nazwą sakramentu Ciała i Krwi Chrystusa, który Pan ustanowił podczas Ostatniej Wieczerzy. „Eucharystia” jest tłumaczeniem hebrajskiego *berakha* i dlatego oznacza zarówno dziękczynienie, uwielbienie, jak i błogosławieństwo. Modlitwa eucharystyczna wywodzi się bezpośrednio z modlitwy Jezusa w wieczór przed Jego męką i stanowi istotę nowej duchowej ofiary¹⁰.

Papież Benedykt naucza: „Przez ustanowienie Eucharystii podczas Ostatniej Wieczerzy Jezus nadał temu aktowi ofiary trwałą obecność. Antycypuje On swoją śmierć i zmartwychwstanie, dając już w owej godzinie swoim uczniom siebie samego w chlebie i winie, swoje ciało i swoją krew jako nową mannę (por. J 6,31-33)”¹¹. Z największą czcią stajemy przed niepojętym sposobem bliskości Boga, „posuwającej się aż do obecności w Eucharystii, w której rzeczywiście cały oddaje się w nasze ręce”¹².

Papież z rodu Polaków napisał, że Eucharystia¹³ nie jest jednym z wielu cennych darów, jaki Kościół otrzymał od Chrystusa, swojego Pana; ale jest darem największym, ponieważ jest to dar z własnej osoby Chrystusa w jej świętym człowieczeństwie; jest to też dar Jego dzieła zbawienia (por. KKK. n. 1085)¹⁴. Eucharystia jest najbardziej wzniosłą modlitwą Kościoła i dlatego dla chrześcijan jest czymś niezastąpionym. Liczne formy modlitwy prywatnej, jak i różne przejawy pobożności ludowej, naprawdę osiągają swe właściwe znaczenie przez to, że przygotowują do sprawowania Eucharystii lub przedłużają jej działanie w życiu¹⁵.

2. Szczególna obecność Chrystusa

Kościół święty naucza, że w sakramencie Eucharystii w sposób szczególny Chrystus jest obecny cały i niepodzielny, jako Bóg i człowiek, substancjalnie¹⁶ i zawsze. Ta zaś obecność Chrystusa pod postaciami „nazywa się rzeczywistą (...) dlatego, że jest to obecność najwyższego stopnia”¹⁷. Eucharystia jest największym skarbem Kościoła, jego sercem. Wszystko jest jej podporządkowane, z niej promieniuje moc

na wszystkie dziedziny życia kościelnego, a zwłaszcza na nasze życie osobiste. Od właściwego zrozumienia i celebrowania ofiary paschalnej zależy niemal wszystko w wymiarze duszpasterskim. Dlatego nigdy nie za wiele wysiłków w trosce o głębsze zrozumienie i właściwe przedstawienie tej „Tajemnicy wiary”¹⁸.

Jan Paweł II (1978-2005) nauczał, że Jezus Chrystus realnie i prawdziwie obecny pod postaciami eucharystycznymi, jest mocą dla nowego życia - życia w duchu Dobrej Nowiny. Wszak Eucharystia, która zawsze znajdowała się i znajduje w samym środku życia uczniów Chrystusa, ma postać chleba i wina, czyli pokarmu i napoju. Jest więc tak bliska człowiekowi, tak blisko związana z jego życiem, jak pokarm i napój. Kult eucharystyczny - na wzór pokarmu i napoju - wypełnia naszą duchową istotę i zabezpiecza jej życie¹⁹.

Święty Jan Vianney (1786-1859), proboszcz z Ars we Francji, napisał: „Jakież to cudowne! Po konsekracji Bóg przebywa tutaj jak w niebie! Jeżeli człowiek poznałby do głębi tę tajemnicę, umarłby ze szczęścia. Bóg jednak nas oszczędza z powodu naszej słabości”²⁰.

Bł. O. Honorat Koźmiński napisał: „Ze wszystkich skarbów jakie Kościół posiada, największym jest bez wątpienia Najświętszy Sakrament, w którym przebywa nieustannie ukryty Ten, który jest szczęściem całego nieba (...)”²¹.

3. Wynałazek miłości

„Eucharystia jest wynalazkiem miłości. Jest życiem i mocą dusz, lekarstwem na wszystkie słabości, wiatykiem na drogę wieczności. W niej grzesznicy odzyskują życie duszy... Oziębli znajdują prawdziwe ciepło... Gorliwi spoczynek i zaspokojenie swych pragnień... Doskonali skrzydła, którymi wznieść się mogą ku coraz wyższej świętości... Dusze czyste – słodycz, która stanowi dla nich najdelikatniejszy pokarm. Eucharystia jest dla dusz Bogu poświęconych – mieszkaniem, przedmiotem miłości i życiem..”²². „Eucharystia jest cudem nad cudami, jest żywą pamiątką wszystkich tajemnic świętej wiary, dlatego zasługuje na najwyższą cześć”²³. „Eucharystia (...) jest wkroczeniem w niebiańską liturgię, wejściem w równoczesność z aktem adoracji Chrystusa, do którego On przez swe Ciało włącza czas świata i jednocześnie zawsze prowadzi poza siebie: odrywając od siebie, kieruje ku wspólności wiecznej miłości”²⁴. Eucharystia „jest bramą niebios, która otwiera się na ziemi, jest promieniem chwały niebieskiego Jeruzalem, który przenika cienie naszej historii i rzuca światło na drogi naszego życia”²⁵.

Jezus-Eucharystia jest ukoronowaniem życia chrześcijańskiego. W Najświętszym Sakramencie nie tylko udziela swych łask, ale daje się ludziom jako pokarm, którego koniecznie potrzebujemy. Eucharystia zawiera samego Chrystusa, Dawcę wszystkich łask i stanowi środek zjednoczenia ludzi w Jego Mistycznym Ciele²⁶. Bez niego nasze siły bardzo szybko by się wyczerpały. „Pokarm materialny zamienia się w tego, kto go spożywa, zatem naprawia jego straty i wzmacnia jego siły. Pokarm duchowy natomiast w sobie samego przemienia tego, który go spożywa i w ten sposób właściwym skutkiem Najświętszego Sakramentu jest przemienienie człowieka w Chrystusa, aby już nie żył on (człowiek), ale by żył w nim Chrystus. Eucharystia ma zatem podwójny skutek: przywraca duchowe straty spowodowane przez grzechy i braki oraz wzmacnia siły cnót”²⁷.

Ostatecznie z kultu eucharystycznego rodzi się „sakramentalny styl” życia chrześcijanina. Ośrodkiem i celem całego życia sakramentalnego staje się Eucharystia. Wszystkie inne sakramenty²⁸, posługi i dzieła apostołstwa w Kościele pozostają w ścisłym związku z Eucharystią i do niej zmierzają. Ona zawiera całe duchowe dobro Kościoła - Chrystusa. Najbardziej święty z uczonych i najbardziej uczony pośród świętych - Tomasz z Akwinu, o Najświętszej Ofierze Chrystusa napisał: "O zadziwiająca i wspaniała Uczto...! Cóż może

być nad nią wspanialszego... Żaden inny sakrament nie jest bardziej zbawienny; on usuwa grzechy, pomnaża cnoty, duszę nasycza obfitością duchowych darów.

4. „Kościół żyje Eucharystią”

Ustanowienie Najświętszego Sakramentu – jaka to łaska dla świata, jaka to łaska dla każdego(-ej) z nas! Czy możemy sobie wyobrazić nasze życie bez tabernakulum, u stóp którego znajdujemy światło, pociechę, uspokojenie i miłość, która całemu naszemu życiu nadaje wartość? Czy mogę wyobrazić sobie życie moje bez Boskiego Przyjaciela w małej, białej Hostii – Przyjaciela, który codziennie przychodzi do mego serca, by razem ze mną dźwigać ciężar dnia, leczyć rany mej duszy, być mym Przewodnikiem w pielgrzymce wiary w drodze do nieba? Jezusowi na krzyżu zawdzięczam szczęście codziennego sprawowania Eucharystii, radość Jego obecności wśród nas w Sakramencie Ołtarza.

Pamięć o Skarbie naszej świętej wiary zachęca nas do okazywania Jezusowi miłości przez chętnie znoszenie cierpienia, przez przyjmowanie z miłością i radością wszystkich krzyżów życia. Jezus Eucharystyczny jest naszym szczęściem, jasną naszą nadzieją, życiem naszego życia. Do końca naszych dni bądźmy Mu wdzięczni i kochajmy Go za ustanowienie tej Tajemnicy Miłości, wysłużonej Jego męką, krwią i śmiercią. Niech celebrowanie Eucharystii prowadzi nas do rzeczywistego życia w Chrystusie, w Kościele, mocą Ducha Świętego. Starajmy się bardzo o to, aby od Eucharystii sprawowanej przechodzić do Eucharystii przeżywanej sercem: od wyznawanego misterium do odnowionego życia²⁹.

W Kościele Eucharystia składana jest za żywych i umarłych, aby pomagała wszystkim, bo dla wszystkich została ustanowiona. W końcu nikt nie potrafi wypowiedzieć słodyczy tego sakramentu. Przez Eucharystię kosztuje się radości duchowej u samych źródeł; przez nią czci się pamiątkę niezrównanej miłości, okazanej przez Chrystusa podczas Jego męki. Chrystus bowiem ustanowił ten sakrament jako wieczną pamiątkę swej męki, jako największe swoje dzieło i pozostawił jako szczególną pociechę³⁰. Dlatego przed Jezusem eucharystycznym w najwyższym oddaniu trwają każdego dnia miliony Jego wyznawców, zwłaszcza ci, którzy przyjmują Go do serc swoich w Komunii świętej, czy też spotykają się z Nim podczas nawiedzeń i adoracji. Poświadczają oni swoją wiarę, że Jezus obecny ustawicznie w Eucharystii jest prawdziwą odpowiedzią na ludzkie poszukiwania sensu życia i przyszłości, jest zaspokojeniem wielu form głodu, jaki odczuwają ludzie na drogach ziemskiego pielgrzymowania

„W Eucharystii - jak naucza Sobór Watykański II (1963-1965) - «zawiera się całe duchowe dobro Kościoła, a mianowicie sam Chrystus, nasza Pascha i Chleb żywy, który przez ciało swoje ożywione i ożywiający Duchem Świętym daje życie ludziom (...)»³¹. Eucharystia do końca świata będzie szczęściem, radością, pociechą biednej i cierpiącej ludzkości³². Dlatego z całym Kościołem modlimy się:

Żywa pamiątka śmierci mego Pana,
Ciebie, co ludziom dajesz wieczne życie,
W Tobie niech znajdzie dusza moja zgłodniała
Pokarm i słodycz, która ją nasyci.
Jezu łaskawy, który żywisz sobą,
Krwia Twoją własną obmyj mnie z przewiny;
Jedna jej kropla może mocą swoją
Z grzechu wybawić cały świat zbłąkany.
Daj mi Cię wreszcie ujrzeć bez zastony,
Cieszyć się wiecznie Twoją chwałą w niebie,
Abym z wybranych gronem zjednoczony
Sławił z radością Ojca, Ducha, Ciebie. Amen³³.

Przypisy:

- [1](#) Por. P. Gajda, ks., *Eucharystia sercem przeżywana – zadaniem szczęśliwej wieczności*, wyd. Biblos Tarnów 2005, s. 15-24.
- [2](#) Didache (I/II. w.). – Podaję za: *Ojcowie Kościoła Wschodniego o Eucharystii*, oprac. Ks. Marek Starowieyski, Katowice-Ząbki 2005, s. 19.
- [3](#) Por. *Ojcowie Kościoła Wschodniego o Eucharystii*, dz. cyt., s. 27.
- [4](#) Por. tamże, s. 30.
- [5](#) Benedykt XVI, Encyklika Bóg jest miłością *Deus caritas est*, 25 grudnia 2005 (dal. cyt. *Deus caritas est*), n. 13.
- [6](#) Por. *Ojcowie Kościoła Wschodniego o Eucharystii*, dz. cyt., s. 53.
- [7](#) Por. H. Koźmiński, Bł., *O Eucharystii*, Wybór tekstów Juliusz Pyrek OFMCap., Katowice-Ząbki 2005, s. 42.
- [8](#) Zob. M. Geburek, *Eucharystia*, w: *ABC chrześcijanina, Mały słownik*, Warszawa 1999, s. 71.
- [9](#) F. Gryglewicz, ks., *Eucharystia*, w: *Encyklopedia Katolicka* (dal. cyt. EK), t. 4, Lublin 1983, kol. 1239-1240.
- [10](#) J. Ratzinger, kard., *W drodze do Jezusa Chrystusa*, tłum. z niem. J. Merecki SDS, Kraków [b. r. w.], s. 120-121.
- [11](#) *Deus caritas est*, n. 13; por. tamże, n. 17.
- [12](#) Benedykt XVI, *Jezus z Nazaretu. Część I. Od chrztu w Jordanie do przemienienia*, Kraków 2007, s. 128.
- [13](#) Zob. F. Gryglewicz, ks., *Eucharystia*, I. *Podstawy biblijne*, w: EK, t. 4, Lublin 1983, kol. 1240-1241; A. Szafrąński, *Eucharystia*, III. *Doktryna katolicka*, w: EK, t. 4, kol. 12-50-1254; R. Rak, A. Szafrąński, *Eucharystia*, *W duszpasterstwie*, w: EK, t. 4, kol. 1265-1270; B. Łomasz, *Eucharystia*, VIII. *Kult*, w: tamże, kol. 1270-1271.
- [14](#) Jan Paweł II, Encyklika o Eucharystii w życiu Kościoła *Ecclesia de Eucharistia*, 17 kwietnia 2003 (dal. cyt. *Ecclesia de Eucharistia*), n. 11; M. Bednarz, ks., *Eucharystia największym darem w świetle Łk 22, 26-27*, w: *Studia Catholica Podoliae*, pod red. ks. Jana Niemca, Gródek - Kamieniec Podolski 2004, 2 (2003) nr 2, s. 219-231.
- [15](#) Kongregacja Kultu Bożego i Dyscypliny Sakramentów, *Rok Eucharystii, Wskazania i propozycje*, 15 października 2004 (dal. cyt. *Rok Eucharystii, Wskazania i propozycje*), n. 7.
- [16](#) Nieraz używa się mniej ściśle wyrazu *substancjalny* na oznaczenie tego, co istotne. – M. Kowalewski, ks., *Mały słownik teologiczny*, Księgarnia św. Wojciecha Poznań-Warszawa-Lublin 1960, s. 360.
- [17](#) *Komunia święta i kult tajemnicy eucharystycznej poza Mszą świętą dostosowane do zwyczajów diecezji polskich*, Katowice 1985, Wprowadzenie teologiczne i pastoralne, n. 6, s. 12.
- [18](#) Por. W. Kasper, kard., *Sakrament jedności. Eucharystia i Kościół*, Kielce 2005, s. 13.
- [19](#) Por. Jan Paweł II, List apostolski *Dominicae Cenerae*, 24 lutego 1980, n. 7.
- [20](#) J. Frossard, *Pensees choisies du saint Cure d'Ars*, Tequi 1922, s. 71-72.
- [21](#) Bł. H. Koźmiński o *Eucharystii*, Katowice-Ząbki 2005, s. 46.
- [22](#) *Wezwanie do miłości czyli Orędzie Boskiego Serca Jezusowego do świata, przekazane siostrze Józefie Menendez koadiutorce Zgromadzenia Sacre Coeur (1890-1923)*, Druk Michalineum [b.r.w.], s. 79-80. Imprimatur: Kuria Metropolitalna Warszawska, 24 września 1986.
- [23](#) Zob. Bł. Honorat Koźmiński, *Eucharystia skarbem Kościoła*, Michalineum 1997, s. 13.
- [24](#) J. Ratzinger, kard., *Duch liturgii*, tłum. E. Pieciul, Poznań 2002, s. 66.
- [25](#) Jan Paweł II, Encyklika *Ecclesia de Eucharistia*, 17 kwietnia 2003, n. 19.
- [26](#) Por. P. P. Ogórek OCD, *Czym jest świętość, Z teologii życia wewnętrznego Tomasza Mertona*, Kraków [b.r.w.], s. 59.
- [27](#) Św. Tomasz z Akwinu, *Komentarz do IV Księgi Sentencji*, dysp. 12, zag. 2, art. 11. - F. F. Carvajal, *Rozmowy z Bogiem, Medytacje na każdy dzień*, Ząbki 1999, t. 6, s. 352.
- [28](#) Por. P.- M. Gajda, *Związek obrzędów sakramentu małżeństwa ze sprawowaniem Eucharystii*, w: *Ku liturgii nadziei, Księdzu dr. Bolesławowi Margańskiemu w 65-tą rocznicę urodzin*, Tarnów 2005, s. 185-210.
- [29](#) *Rok Eucharystii, Wskazania i propozycje*, n. 4.
- [30](#) *Liturgia Godzin, czytanie II na uroczystość Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa*.
- [31](#) Sobór Watykański II, Dekret o posłudze i życiu kapłanów *Presbyterorum ordinis* (dal. cyt. DK), n. 5; por. Jan Paweł II, *Podziw i wdzięczność za dar Eucharystii, Homilia podczas Mszy św. – 30 maja 2002*, n.1.
- [32](#) Św. Urszula Ledóchowska, *Bądź jak lampka przed tabernakulum, Myśli o Eucharystii*, Wybór i opracowanie tekstów S. Małgorzata Krupska USJK, Wydawnictwo Świętego Pawła 2005, s. 9.
- [33](#) *Liturgia Godzin, Hymn z Nieszporów na Wielki Czwartek Wieczery Pańskiej*.

Źródło:

https://opoka.org.pl/biblioteka/M/ME/pg_darnajwiekszy.html